

वा० रा०

॥६॥

आशुविक्रमौ क्षिप्रकारिणौ ॥ संयति स्थिरौ दृढचितौ ॥ आहवे निर्जितं बलेनोत्क्षिप्य संचाल्य गते चिक्षिपतुः ॥ २९ ॥ अवध्यतां शस्त्रेणावध्यतां प्रेक्ष्य ॥ असह्यतामिति पा
ठेप्यवध्यतामित्येवार्थः ॥ प्रेक्ष्य विचार्य समर्थं विलं संपाद्य तत्र बिले वधं प्रचक्रतुः मृत्युरणेनेतिशेषः ॥ ३० ॥ उक्तमेवार्थमुपसंहरति ॥ स्वयमिति ॥ यथार्थं स्वप्रयोजनोचि
तं रामेण कर्त्ता प्रसह्य स्वयं स्वस्य योमृत्युरीप्सितस्तमात्मनोमृत्युं प्रसह्य उद्विश्य ॥ प्रपद्येति पाठेप्ययमेवार्थः ॥ काननचारिणा विराधेन मे वधः शस्त्रकृतो न भवेदिति निवेदितो भूद्वा

तमाहवेदारुणमाशुविक्रमौ स्थिरावुभौ संयतिरामलक्ष्मणौ ॥ मुदान्वितौ चिक्षिपतुर्भयावहं न दंतमुत्क्षिप्य बलेन राक्षसं ॥ २९ ॥ अव
ध्यतां प्रेक्ष्य महासुरस्य तौ सितेन शस्त्रेण तदानरर्षभौ ॥ समर्थं चात्यर्थं विशारदावुभौ बिले विराधस्य वधं प्रचक्रतुः ॥ ३० ॥ स्वयं विराधे
न हि मृत्युमात्मनः प्रसह्य रामेण यथार्थमीप्सितः ॥ निवेदितः काननचारिणा स्वयं न मे वधः शस्त्रकृतो भवेदिति ॥ ३१ ॥ तदेव रामेण नि
शम्य भाषितं कृतामतिस्तस्य विलप्रवेशने ॥ विलं च तेनातिबलेन राक्षसाप्रवेश्यमानेन वनं विनादितं ॥ ३२ ॥ प्रहृष्टरूपाविवरामल
क्ष्मणौ विराधमुर्व्यां प्रदरे निपात्यतं ॥ न नंदतुर्वीतभयौ महावने दिवि स्थितौ चंद्रदिवाकराविव ॥ ३३ ॥ इत्यार्षे श्रीमद्रा० वा० आ०
आ० चतुर्थः सर्गः ॥ ४ ॥ ॥ ६ ॥ हत्वा तु तं भीमबलं विराधं राक्षसं वने ॥ ततः सीतां परिष्वज्य समाश्वास्य च वीर्यवान् ॥ १ ॥
अब्रवीद्भातरं रामो लक्ष्मणं दीप्ततेजसं ॥ कष्टं वनमिदं दुर्गेन चास्मो वनगोचरा ॥ २ ॥

मइतिशेषः ॥ ३१ ॥ तदेव भाषितं विराधोक्तं शस्त्रेण मे नमृत्युरित्येवं
रूपं ॥ ३२ ॥ प्रहृष्टरूपाविव ॥ इवशब्दएवार्थः ॥ दिवि स्थितौ चंद्रदिवाकराविव महावने विजङ्गतुः ॥ नीलत्वाद्विशालत्वाच्च वनस्याकाशसादृश्यं ॥ उभावपि चंद्रवत्क
लासंपन्नौ सूर्यवत्प्रतापयुतौ ॥ ३३ ॥ इति रामाभिरामेश्री० वा० आरण्य० चतुर्थः सर्गः ॥ ४ ॥ ॥ ॥ समाश्वास्य समाश्वास्येव विराधाद्रीतामिवेतिशेषः ॥ १ ॥
इदं वनं कष्टं पीडाजनकं दुर्गे विषमं क्रमणायोग्यं च वयंचेतः पूर्वं कदापि वनगोचरानस्मः कदापीदृशं वनं न दृष्टं यस्मात् ॥ २ ॥

आ० कां०

॥६॥